کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا و چارەنوسی عێراق و هەرێمی کوردستان.. ڕەسوڵ بێسکێنی

دیارە وڵاتە زلهێزەکان بەرژەوەندی وڵات و گەلەکەی خۆیان لەهەموو شتێك لاگرنگترە، لەو ڕوانگەیەوە دەمەوێت ئاماژە بەوە بکەم، عیراق و هەرێمی کوردستان دەبێ ئەوە لەبەرچاوبگرن هەر ڕۆژێك بەرژەوەندییەکانی ئەمریکا و هاوپەیمانەکانی لەعیراق تەواو بوون، ئەم وڵاتە جێدەهێڵن، ئەی دوای ڕۆیشتنی ئەمریکا چارەنووسی عیراق و بەتایبەت هەرێمی کوردستان چی بەسەر دێت.

بۆ نموونە: لە چوونی ئەمریکا بۆ ئەفغانستان وادیارنەبوو پلانێکی ستراتیژی پێشوەختە هەبووبێت، تەنیا لەئەنجامی کاردانەوەی تەقاندنەوەی هەردوو تاوەری بازرگانی جیهانی نیۆیۆرك لە11ی سێپتێمبەری ساڵی 2001، کەتەواوی جیهانی خستەبەردەم بیرکردنەوەیەکی جدی، سەبارەت بە مەترسی لەسەر کۆی مرۆڤایەتی، کەسەرانی قاعیدە ئەنجامدەری بوون و لە ئەفغانستان داڵدەدرابوون، بۆیە ئەمریکا لە ساڵی 2002 ئەفغانستانی داگیرکرد، بەڵام دوای پێکهاتنی ئامانجەکانیان، ئەمریکا بڕیاریدا ئەفغانستان بۆ لایەنەکانی ناوخۆی وڵاتەکەی جێبهێڵێن و هێزەکانی ئەمریکا لەئەفغانستان بکشێننەوە.

ئەمریکا بڕیاری داوە، لەو شوێنانە بکشێتەوە، کە پێیان وایە شەڕ و کێشەی ئەو ناوچاونە درێژخایەنە، کە ئەفغانستان یەکێکە لەو وڵاتانە، بەڵام هیچ پێناچێت ئەمریکا بە تەواوی لە ئەفغانستان بکشێتەوە، وەك ئەوەی بڕیاری دراوە، بەشێك لەهێزەکانی لە باڵوێزخانەی کابوڵدا بهێڵێتەوە، بۆ ئەوەی ئەو شوێنانەی مەترسین لەسەر بەرژەوەندییەکانی ئەمریکا، لەکاتی پێویست و لەڕێگای ئەو هێزەوە ئەو ناوچانە بکرێنە ئامانج، بەڵام بینیمان بەکشانەوی ئەمریکا تاڵیبان زۆربەی ناوچەکانیان بەرزەفت کرد و ئەگەر بەدەوام بن پێشبینی دەکرێت تاڵیبان دەست بەسەر تەواوی ئەفغانستان و کابوڵی پایتەختیشدا بگرن، هەرچەندە بۆ کشانەوەی هێزەکانی تاڵیبان، لەنێوان ئەمریکا و تاڵیبان ڕێککەوتنی قەتەر هەبوو، بەڵام لەدوای کشانەوەی هێزی هاوپەیمانان تاڵیبان ڕێزی ڕێککەوتنەکەی نەگرتوو و زۆر لەناوچەکانی ئەفغانستانی گرت و حکومەتی ئەفغانستان ئەو توانایەی نییە خۆیان ڕووبەڕووی تاڵیبان

ببنەوە، بێگومان بەم شێوەیە ناوچەکە چاوەڕوانی کارەساتی گەورە دەکات.

کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە ئەفغانستان کاریگەری بەسەرعێراقیشەوە هەیە، چونکە ستراتیجییەتی بایدن ئەوەیە هێزەکانی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست کەمبکاتەوە، هەرچەندە بارودۆخی ئەفغانستان لە عێراق جیاوازە، بەڵام دیارەکە ئەمریکا بۆ هەمیشە لەعێراق نامێنێتەوە، بێگومان کاربەدەستانی عێراق و هەرێمیش ئەوە دەزانن ڕۆژێك دێت ئەمریکا لەعێراقیش بکشێتەوە، سەرەڕای ئەوەی عیراق سەرچاوەیەکی گرنگی وزەیە و بەربەستێکیشە لەبەردەم فراوانخوازی ئێران و ئەوەی پێی دەڵێن هیلالی شیعی، بەڵام کێشە و ئاژاوە بەردەوامەکانی خوارووی عیراق و نەبوونی هێمنی و ئاسایش و لەلایەکی تر پەیوەندی و وابەستەیی حەشدی شەعبی و بەشێك لە هێزەشیعەکانی تری خوارووی عیراق ناوچەکەی ناسەقامگیر کردووە، ئەمەش وای کردووە داهاتووی عیراق ئەمنیەت و ئاسایشی مسۆگەرنەبێت، بەمەش کۆمپانیا ئەمریکیەکان بیرلە جێهێشتنی عیراق بکەنەوە، ئەگەرچی ئەمن و ئاسایش لەهەرێمی کوردستان جیاوازە لە خوارووی عیراق، بەڵام لە کۆتاییدا هەرێمی کوردستان بەشێکە لەعیراق و ئەمریکاهەمیشە جەخت لە یەکپارچەیی عیراق دەکاتەوە.

ئەگەر ئەمریکا بەشێوەیەکی کتوپڕ هاوشێوەی ئەفغانستان لەعێراق بکشێتەوە چاوەڕوان دەکرێت هەمان چارەنوسی ئەفغانستان ڕووبەڕووی عێراقیش دەبێتەوە، بەهۆی بوونی ئەو هێزە میلیشیایانەی لەدەرەوەی بازنەی دەسەڵاتی فەرماندەی هێزەچەکدارەکانن و سیاسەتی وڵاتە ئیقلیمیەکان جێبەجێدەکەن، حکومەتی عیراقیش هاوشێوەی ئەفغانستان ناتوانێت ڕووبەڕووی هێزە چەکدارەکان ببێتەوە و باوەڕناکرێ توانای بەرگری هەبێت، لەبەرئەم بارودۆخە نالەبارە داهاتویەکی نادیار چاوەرێ دەکرێت.

لەڕووی بارودۆخی جێگیری ئاسایش لەهەرێمی کوردستان جیاوازە، بەڵام ئەگەر مانەوەی ئەمریکا بۆ عێراق چەند گرنگ بێت، چەندان ئەوەندە بۆ هەرێم گرنگە، چونکەهاتن و مانەوەی ئەمریکا تائێستاش هۆکاری سەرەکی پاراستن و مانەوەی قەوارەی هەرێمی کوردستانە، مەترسی وڵاتانی دراوسێ و زیندووبوونەوەی داعش و مەترسی حەشدی شەعبی و حکومەتی بەغدا پێویستی بەهەڵسەنگاندن و بیرلێکردنەوەیە.

بەلەبەرچاوگرتنی ئەم هەموو ئەگەرانە پێویستە کورد حەکیمانە مامەڵە لەگەڵ ئەم بارودۆخە بکات و بیر لەوە بکاتەوە دوای

کشانەوەی ئەمریکا لەعیراق و هەرێمی کوردستان پێویستە کورد چی بکات، بێگومان ڕێکخستنەوەی نێوماڵی کورد کاری لەپێشینەیە و ئاشتی و ئارامی و ڕیزگرتن لە مافەکانی مرۆڤ و دیموکراسی گرنگی زۆری هەیە، بەشێوەیەک بتوانن سەرنجی ئەمریکا و وڵاتانی تری خاوەن پێگە و بڕیار بەدەستی جیهان ڕابکێشن، بۆ ئەوەی هەرێمی کوردستان لە ئارامی و ئاسوودەییدا بمێنێتەوە.